

AASTAPROGRAMM

- Esialgne versioon

LIIKMESRIIK: EESTI VABARIIK FOND: VÄLISPIIRIFOND VASTUTAV ASUTUS: SISEMINISTEERIUM AASTA: 2012

1. PROGRAMMIST RAHASTATAVATE PROJEKTIDE VALIKU ÜLDISED EESKIRJAD**A. Üldised eeskirjad****1.1 Rakendusmeetod**

Vastutav asutus (VA) tegutseb 2012. aasta programmi raames rakendusorganina, viies kõik kirjeldatud meetmed ellu koostöös riiklike pädevate asutustega (Politsei- ja Piirivalveameti ja Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega).

Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) omab sisejulgeoleku küsimustes oma konkreetse valdkonnas (riigipiiri valvamine ja piirirežiimi järgimise tagamine) monopoolset seisundit. Määratletud meetmetega seonduvate iseärasuste tõttu ja julgeolekualastel põhjustel pole seega muud võimalust, kui et need meetmed peab ellu viima eelnimetatud asutus. Põhiõigusaktis (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007 otsus nr 574/2007/EÜ), Eesti mitmeaastases programmis (MAP) ja 2012. aasta programmis sätestatud eesmärgid võib saavutada ainult see riiklik asutus.

Vastavalt Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi SMIT) põhimäärusele korraldab ja osaliselt teostab see asutus IKT-süsteemide hankeid, arendust, haldust ja hooldust. SMIT on tegutsenud Välispiirifondi 2007.-2011. aasta programmide raames IKT-ga seotud projektides projektipartnerina ning alates 2011. aasta programmist on SMIT tegutsenud ka riikliku pädeva asutusena, kes rakendab IT-projekte vahetult koos vastutava asutusega. PPA tegutseb SMIT-i rakendatavates projektides projektipartnerina.

Kõigis asjakohastes põhiõigusakti sätetes ja rakenduseeskirjades, mis käsitlevad tingimusi, mille kohaselt VA võib rakendusorganina tegutseda, lepitakse kokku VA ja riikliku pädeva asutuse vahel allkirjastatavas lepingus. See leping on samaväärne toetuse saajaga sõlmitava toetuslepinguga, kus VA tegutseb lepinguid sõlmiva organina.

1.2 Välispiirifondi programmidokumentide koostamine

Välispiirifondi (VPF) 2012. aasta programm on kooskõlas mitmeaastase programmi (MAP) sätetega. MAP-is VPF-i strateegiliste suuniste prioriteetide all kirjeldatud olulisimad meetmed on koostatud SM-i välisvahendite osakonna (VVO) poolt, mis on määratud VPF-i programmide elluviimise koordineerimise eest vastutavaks asutuseks. MAP-i koostamise ajal konsulteeriti kõigi asjaomaste partneritega – riiklike pädevate asutustega, kes on ka ainuvõimalikud lõplikud toetusesaajad (oma monopoolse seisundi tõttu vastavas valdkonnas). Vabariigi Valitsus kiitis MAP-i kavandi heaks 4. detsembril 2008.

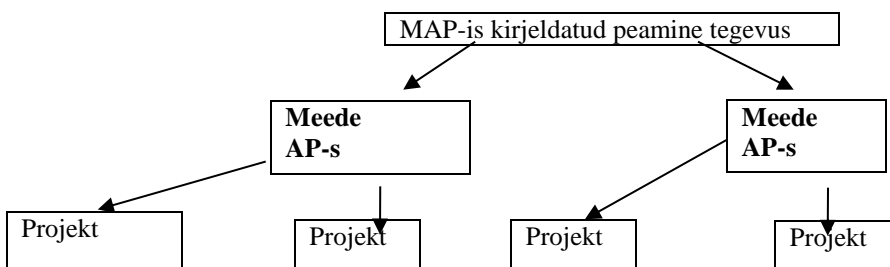
VPF-i AP 2012 on koostatud MAP-i põhjal, võttes arvesse riiklike pädevate asutuste esitatud täiendavat ja täpsustavat teavet (AP koostamisel konsulteeriti PPA ja SMIT-iga).

1.3 Projektide valik VPF-i programmi raames

1.3.1 Programmist rahastatavate projektide valiku üldreeglid

Programmist rahastatavate projektide valiku üldreeglid on jäänud võrreldes eelmiste programmidega samaks. Kuigi peamisi VPF-ist aastatel 2007–2013 kaasrahastatavaid tegevusi on MAP-is juba kirjeldatud, toimub AP puhul siiski valikuprotsess. See on tingitud asjaolust, et MAP-is ei ole peamiste tegevuste loetelu ammendav ning tegevused võivad hõlmata mitmeid spetsiifilisi projekte. Asjaomane riiklik pädev asutus esitab AP jaoks tegevusi, mis on kooskõlas MAP-is kirjeldatud peamiste tegevustega (vt joonis allpool).

Pärast AP kinnitamist esitab riiklik pädev asutus oma projektitaotlused, mis peavad vastama MAP-is ja AP-s määratletud tegevustele. Rahastamiseks valitakse kõige põhjendatumad ja prioriteetsemad projektid. Arvesse võetakse Komisjoni seatud prioriteete, riiklike arengukavasid ja vastavust muudele EL vahenditest ja/või riigieelarvest (kui see on asjakohane) toetatavatele tegevustele. Seega on valiku kriteeriumid kooskõlas põhiõigusaktis sätestatud miinimumkriteeriumidega (artikli 16 lõige 5). Ühe AP meetme kohta võib esitada mitu projektitaotlust. Nagu näidatud alloleval joonisel, on põhimõtteliselt võimalik viia ühe MAP-is kirjeldatud peamise tegevuse raames ellu mitu projekti.

See, kas kasutatakse võimalust viia ühe meetme raames ellu mitu projekti või on ühe meetme kohta ainult üks projekt, sõltub konkreetsest meetmest ning see selgub igal aastal projektide valimise käigus.

Enne projektitaotluste esitamist järelevalvekomisjonile hindamiseks viib VVO läbi nende administratiivse ja abikõlblikkuse kontrolli. Kui taotlustes on puudusi (kasutatakse kontrolllehte), palutakse need enne taotluste edasist menetlemist kõrvaldada. Seda menetlust on täpsemalt kirjeldatud VPF-i rakenduseeskirjades (uusim versioon kinnitatud 8. augustil 2012 siseministri korraldusega nr 1-3/95).

Kui projektitaotlused on VVO administratiiv- ja abikõlblikkuse kontrolli edukalt läbinud, vaatab need läbi ning kiidab heaks või lükkab tagasi järelevalvekomisjon. Nimetatud komisjoni liikmeteks on siseministeeriumi kõrged ametnikud. Järelevalvekomisjoni töösse kaasatakse ka mitmed vaatlejad riiklikest pädevatest asutustest, kes jagavad selgitusi ja kommentaare, kui selleks peaks tekkima vajadus. Seejärel kinnitab lõpliku rahastatavate projektide nimekirja siseministeeriumi kantsler. Valikuprotsessis kantsler ei osale.

1.3.2 AP 2012 raames rahastatavate projektide valik

AP 2012 raames esitatud projektide valikul järgitakse peamiselt punktis 1.3.1 kirjeldatud skeemi.

Arvestades, et otsuses 574/2007/EÜ on ette nähtud mitmeaastased (kuni kolmeaastased) projektid, on Eesti taotlejatele vastava võimaluse andnud. AP 2012 hõlmab mitmeid meetmeid, mis on AP 2011 raames alustatud meetmete jätkud ja nende valikuprotsess on lihtsam kui esimesel programmiaastal: lõplik toetuse saaja esitab konkreetse programmiaasta kirjelduse, eesmärgid ja eelarveprognoosi ning vastutav asutus kontrollib nende vastavust programmidokumentidele ja eelmise AP raames sõlmitud toetuslepingule.

Nagu punktis 1.3.1 kirjeldatud, teeb projektitaotluste suhtes heakskiitva või tagasilükkava otsuse järelevalvekomisjon. Taotlused tuleb esitada hindamiseks ka siis, kui tegu on mitmeaastase projekti jätkuga. Sellisel juhul jääb kehtima sama toetusleping (mis on selle projekti jaoks juba sõlmitud), kuid lepingu juurde sõlmitakse täiendavad lisad projekti ajakava, eesmärkide ja eelarve kohta sellel konkreetsetel programmiaastal.

1.4 VPF-i raames teostatavate hankemenetluste üldised eeskirjad

Kui projektid hõlmavad toodete või teenuste riigihankeid, viiakse hankemenetlus läbi vastavalt riigihangete seadusele ning kooskõlas rakenduseeskirjade artikliga 11. Eestis on riigihankemenetluse läbiviimise minimaalseks piirmääraks toodete ja teenuste puhul 40 000 eurot ning ehitustööde puhul 250 000 eurot. Kui kavandatud lepingu väärtus (ilma käibemaksuta) on eespool mainitud piirmäärast väiksem, viiakse riigihange läbi lihtsustatud korras. Selle menetluse raames tuleb järgida riigihanke peamisi põhimõtteid (ressursside kasutamise efektiivsus ja tõhusus, tegevuse läbipaistvus jms).

Üldjuhul algatab riigihanke riiklik pädev asutus (PPA, SMIT) või rahvusvahelise piirmäära ületamise korral vastutav asutus (selle riikliku pädeva asutuse poolse panusega, kes omab selles konkreetsetes valdkonnas vajalikke teadmisi ja pädevust ning kes esitab hanke tehnilised spetsifikatsioonid). Ent samas võivad asjaomased asutused iga konkreetse hanke eripärasid ja

sisu arvesse võttes menetlust teostava organi igal konkreetsel juhul eraldi kokku leppida (nt kui tegemist on riigisaladusega või hange on seotud IKT-ga. Need erandjuhud on täpsemalt reguleeritud riiklike määruste ja asutusesiseste protseduurireeglitega).

Lepingute puhul, mis ületavad piirmäära, millest alates on kohustuslik viia läbi riigihankemenetlus, moodustatakse riigihanke komisjon, mis hõlmab kõiki vastava eriala spetsialiste (näiteks tehnilisi eksperte, õigusspetsialiste jne). Kui hanke väärtus ei ületa rahvusvahelist piirmäära, moodustab komisjoni riiklik pädev asutus; kui ületab, siis moodustab komisjoni SM. Komisjoni peab kuuluma ka asjaomase valdkonna ekspert. Komisjon vastutab lepingudokumentide (sh tehnilised spetsifikatsioonid, hindamiskriteeriumid jms) koostamise ning pakkumiste hindamise eest.

Üldjuhul allkirjastatakse hankelepingud pärast programmidokumendi (-dokumentide) ametlikku heakskiitmist, kuid vajadusel võib lepingu allkirjastada ka enne seda kuupäeva, kui meetme abikõlblikkust ja võimalikke riske on väga hoolikalt kaalutud. Kuna hankemenetlus (sh ettevalmistusaeg) võib võtta aega, enne kui jõutakse hankelepingu sõlmimiseni, tuleb vastutaval asutusel ja riiklikul pädeval asutusel sellega igal juhul abikõlblikkusperioodi reegleid silmas pidades arvestada.

Riigihangete seaduses on kirjeldatud ka erandjuhte, mille puhul hanke tellija ei ole kohustatud seaduses sätestatud menetluskorda rakendama. Neil juhtudel võib kasutada lihtsustatud menetlust ning lepinguosalisel ja järgitaval reeglid määratletakse olenevalt hanke valdkonnast. Kõik erandid tuleb nõuetekohaselt dokumenteerida ja neid tuleb Euroopa Komisjonile põhjendada.

B. Ülevaade olukorrast perioodi 2011-2013 viie strateegilise eesmärgi täitmisel

1.5 SIS II projekt

Nagu 2011. aasta programmis kirjeldatud hakkas Eesti alates 2007. aasta detsembrist kasutama süsteemi SISone4all ning ühines Schengeni alaga. Enne liitumist tuli teha suuri investeringuid, et täita isikute üle piiri liikumist reguleerivate Schengeni piirieskirjadega ja Schengeni kataloogiga kehtestatud nõudeid (sh luua riiklik E-SIS- ja SIRENE-süsteem).

SIS II valdkonnas on SM-i haldusalas vajalike edasiarenduste teostamiseks ära kasutatud hinnanguliselt 3 miljonit eurot. Lisaks on täiendavalt arendatud ka taristut, milleks on kasutatud Schengeni rahastu vahendeid (ligikaudu 2,4 miljonit eurot).

Et olla õigeaegselt valmis SIS II andmete vahetuseks vastavalt kokkulepitud ajagraafikule, on siiski tarvis teha veel hulgaliselt arendusi. Selleks otstarbeks kasutatakse riiklike vahendeid ja Euroopa Regionaalarengu Fondi kaasfinantseerimise vahendeid (EL struktuurifondide vahendid aastateks 2007–2013). Kõik erinevate rahastamisallikate abil elluviidavad erinevad projektid on üksteist täiendavad ning projektide tegevusi vaagitakse hoolikalt, et vältida topeltrahastamist.

Peamiselt on vaja arendada infrastruktuuri ja tarkvara, viia läbi teste ning koolitusi. Lisaks tuleb arvesse võtta, et alates 2013. aastast tekib vajadus teha kulutusi haldusele ja hooldusele.

Eesti jätkab SIS II projekti rahastamist VPF-i vahenditest. VPF-i 2007. aasta programmi raames viidi ellu kaks SIS II-ga seotud projekti, millega uuendati ja arendati olemasolevaid süsteeme, et oleks võimalik teostada teabevahetust SIS II siseselt. Kuna nõudeid süsteemile on vahepeal täpsustatud ja tarvis on teha täiendavaid arendusi ning vahetada välja riistvara, on AP-de 2011 ja 2012 raames plaanitud vastavasisuline mitmeaastane projekt. Täiendavaid riiklikke vahendeid ei ole, ent SIS II projekti täielikuks rakendamiseks ja seega Komisjoni ootuste nõuetekohaseks täitmiseks on Eesti taotlenud ja saanud toetust VPF-i ühenduse meetme raames (erakorraline toetus SIS II-le).

Hetkel edeneb Eesti SIS II arendamine vastavalt SIS II üldprogrammi ajakavale ja ettevalmistused 2012. aasta arendustegevusteks käivad.

1.6 VIS-i juurutamine

Praegu kasutatav riiklik viisaregister on VIS-iga liidestatud. Lisaks riiklikule viisapäringute menetlusele on kasutuses ka EL-i viisapäringute süsteem VISON (alates 2007. aasta lõpust), ning seega on võimalik teostada Schengeni viisat taotlevate inimeste osas vajalikku eelkontrolli.

Nagu 2011. aasta programmis juba kirjeldatud, on Eestis elluviimisel kolm VIS-iga seotud projekti: riikliku viisaregistri liidestamine CS-VISiga (rahastatakse riigieelarvest), piirivalvuritele CS-VIS-i kasutamise võimaluse loomine (pilootprojekt, rahastamine riigieelarvest ja kaasrahastus Välispiirifondi ühenduse meetmest 2008, juhtliikmesriik on Soome) ning PPA-le CS-VIS-i kasutamise võimaluse loomine, sh traadita kohtvõrgu kasutamise võimaluse loomine ja sõrmejäljelugejate litsentsid (rahastamine riigieelarvest ja kaasrahastamine Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest (EL-i struktuurifondid aastateks 2007–2013)). Kaks nendest projektidest on praeguseks lõpetatud, kolmas on veel käimas.

Välispiirifondist ei ole kaasrahastatud ühtegi konkreetselt VIS-iga seotud tegevust ja hetkel **ei ole ühtegi niisugust tegevust ka plaanitud**. Riigi vajadused, et saavutada valmisolek VIS-i kasutuselevõtuks, on plaanis katta riigieelarvest ja juba saadud toetustest (vt eespool kirjeldatud projekte).

Kõik piiriületuspunktid ja konsulaadid on varustatud sõrmejäljeskänneritega, mis võeti täielikult kasutusse 2011. aasta novembris – seega on Eesti VIS-i rakendamiseks valmis. Projekti VIS Mail II etapp ja kõikide täiendavate testide läbiviimine rahastatakse riigieelarvest.

1.7 Konsulaarkoostöö programmid (vastavalt ühenduse viisaeeskirja artiklitele 40 ja 41)

Nagu 2011. aasta programmis juba kirjeldatud, on Eesti konsulaarmenetluste lihtsustamiseks näinud ette piiratud esinduse (teised liikmesriigid esindavad Eestit Schengeni viisade väljastamisel ja vastupidi). Praegu on kokku üle 80 riigi, kus Eesti on esindatud mõne teise

liikmesriigi kaudu, ja neli riiki, kus Eesti esindab mõnd teist liikmesriiki. Lisaks kasutatakse aukonsulite abi.

Eesti MAP-is ei ole ette nähtud 3. prioriteedi tegevusi, kuna Eesti Välisministeerium ei osale selle programmi elluviimises. Eesti Välisministeeriumi on teavitatud võimalusest osaleda VPF-i ühenduse meetmetes ning neid on üles kutsutud osalema selles programmis projekti(de)ga, mis tõhustaks(id) regionaalset koostööd regionaalsete konsulaarprogrammide kaudu. Riigieelarveliste piirangute tõttu ei ole Välisministeeriumil seni olnud vahendeid täiendavate konsulaarkoostöö projektide kaasrahastamiseks.

1.8 Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR)

Võrreldes 2011. aasta programmis kirjeldatuga ei ole olukord seoses EUROSUR-iga muutunud. Mitmeid investeeringuid on juba tehtud ja tulevasteks aastateks on kavandatud täiendavaid investeeringuid.

2006. aastal ehitati Eesti territoriaalvete merealale merealade jälgimise integreeritud radarsüsteem. Lisaks on Eestil olnud alates aastast 1996 osaliselt kohalikud seiresüsteemid idapiiril (jõe- ja järvepiiril) Venemaaga. Mõnes kohas on neid süsteeme juba riiklike või VPF-i vahenditega laiendatud või uuendatud.

Riikliku välispiiri seiresüsteemi arendamisel ja rakendamisel juhindub Eesti EUROSUR-i alustest ja integreeritud piirihalduse põhimõtetest. Liitumiseelse programmi PHARE ja Schengeni Facility programmi toel on tehtud mitmed olulised investeeringud: nt Peipsi järve seiresüsteem on osaliselt renoveeritud, hangitud on kaks vaatlussõidukit, sisse on seatud kolm uut seirepunkti, soetatud neli seirekaamerat, loodud maapiiri seiresüsteem (3,9 km). Loodud on riiklik koordineerimiskeskus, ehkki välispiiril toimuvast ülevaate omamise võimekus vajab edaspidi veel täiustamist. Selleks on Eestil plaanis rahastada VPF-i 2011.–2013. aasta programmide vahenditest idapiiri seiresüsteemide laiendamist või uuendamist, et tagada ebaseaduslike piiriületuste tuvastamine. Merepiiril on eesmärgiks saavutada olukord, kus kõik laevad identifitseeritakse ning on olemas ülevaade riskantsetest merealadest. Sel eesmärgil oleme kavandanud VPF-i 2011.–2013. aasta programmide raames meetme mereseire infosüsteemi (MSIS) II etapi rakendamiseks, mis hõlmab andmesideühendusi ja seirekaameraid ning ka tarkvara seireradaritega integreerimiseks; mereseire infosüsteem hõlmab Eesti territoriaalvett. Meil võib ikkagi olla vaja hankida vaatluskaameraid nendele radaripositsioonidele, kus see ei ole võimalik fondi rahaliste piirangute tõttu (koostatud on vajalike kaamerate loetelu ja VPF-i raames hangitakse ja paigaldatakse nendest võimalikult paljud, võttes arvesse prioriteetsusel põhinevat loetelu. Need kaamerad, mille jaoks ei jätku piisavalt vahendeid, hangitakse võimalusel väljaspool VPF projekti).

Samuti oleme kasutanud oluliste investeeringute toetuseks VPF-i 2007. aasta programmi vahendeid (sh Kulje lahe seiresüsteemi 1. etapp, Narva kuiva jõesängi seiresüsteem, Mehikoorma seirekeskuse renoveerimine).

Eesti osaleb vaatlejana ka EUROSUR-i suures pilootprojektis.

1.9 Kaasaegne tehnika (integreeritud piirihalduse kontseptsioon)

Eesti panustab ka kaasaegsesse tehnoloogiasse. Uus piirikontrolli infosüsteem võimaldab liidestada ja kasutada tõhusalt ja efektiivselt uusi piirikontrolli rakendusi. See on peamine töövahend inimeste ja dokumentide andmete kontrollimiseks erinevatest süsteemidest, nagu SIS, VIS, riiklikud andmebaasid jt. Samuti luuakse liides ABC-süsteemiga ja muude võimalike süsteemidega, nagu Entry-Exit ja registreeritud reisijate programm.

2011. aasta programmi oli kaasatud ka meede (Meede 3.1.2: täisautomaatsete piirikontrolli seadmete hankimine), mis teenib otseselt kaasaegse tehnoloogia arendamise eesmärki ja mille raames käivitatakse Tallinna lennujaamas kaks automaatset piirikontrolliväravat. Selle tehnoloogia terviklikuks rakendamiseks on tarvis juurutada sõrmejälgede kontrollimise ja identifitseerimise riiklike sertifikaatide ühiskasutamise süsteem. Praegu on kaalumisel ABC-süsteemi juurutamine Narva maismaa piirületuspunktis (EL-i idapiir), ent samas ei ole hetkel selleks rahalisi võimalusi.

Lisaks VPF-ile viidi 2011. aastal ellu üks projekt ka Euroopa Regionaalarengu Fondi toel („Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava“ prioriteetne suund „Infoühiskonna edendamine“). Kavandatud projekt keskendub nutikate andurite võrgu väljatöötamisele ja andmevahetussüsteemile piiri turvalisuse tagamiseks. Näiteks ostetakse 45 detektorit ja kolm käsiseadet ning tarkvara ja serveriarvuti.

Kui Entry-Exit süsteem on juurutatud, on VPF-i 2011. aasta programmi meetmel (piirikontrolli infosüsteemi tarkvara ja andmebaasi platvormi väljavahetamine) väga tähtis roll. Paraku ei ole tulevase Entry-Exit süsteemi arhitektuur veel paigas, mistõttu pole praeguses etapis konkreetseid tegevusi ega riikliku tasandi rahalisi vajadusi võimalik prognoosida. ABC-süsteemi projekti raames kavatakse Eesti kasutada peamise biomeetrilise identifikaatorina sõrmejälgi (ka EL-i kodanike puhul) ja süsteem sisaldab ka sõrmejäljelugejaid.

2. Kustutatud

3. VALITUD PRIORITEETIDE KOHASELT PROGRAMMIST TOETATAVAD MEETMED

Erinevate prioriteetide raames meetmete kirjeldamisel lähtutakse otsuse nr 574/2007/EÜ (põhiõigusakt) artikli 3 lõikes 1 kirjeldatud eesmärkidest.

Allpool prioriteetide raames esitatud andmed on nii täpsed, kui neid on võimalik aastaprogrammi koostamise staadiumis esitada. Projektide raamistik on määratletud eeldatavate kvantitatiivsete tulemuste ning koos rahastamiskavaga kasutatavate näitajatega. Konkreetsed projektid, mida Välispiirifondist rahastatakse, kiidab heaks järelevalvekomisjon ning need peavad vastama VPF-i 2012. aasta programmile. Iga meede võib eeldatavate tulemuste saavutamiseks sisaldada mitut alaprojekti, nagu kirjeldatud punktis 1.3.

3.1 Esimese prioriteedi rakendamise meetmed

Meede 3.1.1 Hõljuki hankimine

Tegevus plaanitakse ellu viia 2012. ja 2013. aasta programmide raames.

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Selle meetme eesmärk on hõljuki ostmine Peipsi järve (Alajõe) teeninduspiirkonnale, mis hõlmab Euroopa Liidu idapoolset välispiiri.</p> <p>Hõljuki hankimisega suurendatakse piiriintsidentidele reageerimise ja piirirežiimi rikkumise avastamise võimekust EL-i välispiiril, eelkõige juhtudel, kui ilmastikuolude (nt triivjäät) tõttu ei ole võimalik kasutada teisi sõidukeid.</p> <p>Hetkel on Alajõel hõljuk olemas, aga see viiakse üle Lõuna prefektuuri teeninduspiirkonda. Hõljuki hankimine on kooskõlas riiklike arengukavadega (siseministeeriumi valitsemisala arengukava aastateks 2011-2014).</p> <p>Siinkohal tuleks märkida, et MAP-is kirjeldasime ühe hõljuki ostmist Väinamere piirkonnale ja teise hõljuki renoveerimist Peipsi järve piirkonnale. Tänapäevaks on selgeks saanud, et vajadus Peipsi järve piirkonnale hõljuk hankida on olulisem ja seega on see 2012. ja 2013. aasta programmide raames esitatud kaasrahastatava tegevusena.</p>
Eeldatavad toetuse saajad	Selle projekti toetuse saaja on siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega (PPA).
Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina	Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina PPA <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu ja hõljuki ostmise projektiga seotud julgeolekukaalutlustel. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega (PPA), mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja PPA sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on

	toetuslepingute jaoks ette nähtud rakenduseeskirjades. Lepingud koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanstler ja PPA juht.
Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad	<p>Oodatavad tulemused mitmeaastase projekti rakendamise lõpul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hõljuk on ostetud ja Peipsi järve (Alajõe) teeninduspiirkonnas kasutusel; - sõltumata ilmaoludest on olemas võimekus reageerida piiriinsidentidele ja avastada piirirežiimi rikkumisi EL-i välispiiril. <p>Oodatavad tulemused pärast projekti elluviimist 2012. aasta programmi raames¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hankedokumentatsioon on koostatud; - hankemenetlus on läbi viidud ja leping sõlmitud; - esimene makse/esimesed maksed on hankelepingu alusel tehtud.
EL-i rahastamise nähtavus	Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid, mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse. VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.
Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest	Ei ole asjakohane.
Finantsteave	Meede on kava kohaselt mitmeaastane, kusjuures 2012. aasta programmi raames kavandatud summa on 913 936.58 eurot, millest EL-i toetus moodustab 685 452.43 eurot (75 %) ja riiklik kaasrahastus 228 484.15 eurot. Selle mitmeaastase meetme hinnanguline kogusumma on 1 721 832 eurot.
Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale	Prioriteet 1 (seire / transpordivahendid / meresõidukid)

¹ Kuna projekt on mitmeaastane, ei ole võimalik prognoosida **täpseid** tulemusi, mis saavutatakse programmi vaheaastal (ühel kalendriaastal viiakse üheaegselt ellu kahte aastaprogrammi ning aastaprogrammide jagunemise võib otsustada protsessi käigus, võttes arvesse ettenähtud eelarvet ja abikõlblikkusperioodi). Seetõttu on oodatavad tulemused pärast projekti elluviimist 2012. aasta programmi alusel peamiselt oletuslikud ja eeldatavad. Komisjoni teavitatakse nõuetekohaselt kõikidest muudatustest aruannete kaudu.

Meede 3.1.2 Piirikontrolli infosüsteemi tarkvara ja andmebaasi platvormi vahetus

Projekt on kavandatud mitmeaastasena ning see viiakse ellu aastaprogrammide 2011, 2012 ja 2013 raames, arvestades põhiõigusakti artikli 16 lõikes 6 sätestatud kolmeaastast piirangut.

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Tegevuse eesmärk on sama nagu kirjeldatud 2011. aasta programmi punktis 3.1.3: juurutada uus piirikontrolli tarkvara ning hankida vajalik infrastruktuur (sh riistvara), mis toetaks selle tarkvara toimimist. Uut süsteemi hakatakse kasutama välispiiril (vajadusel tagatakse võimekus taastluua piirikontroll ka sisepiiridel). Uus tarkvara ja seda toetav taristu võimaldavad vajalike <i>online</i> päringute tegemist EL-i infosüsteemidest (sh SIS II-st ja VIS-ist) ning riiklikest andmebaasidest.</p> <p>Täielik loetelu piirikontrolliks vajalikest andmebaasidest, mis uue süsteemiga liidestatakse, määratakse kindlaks eelanalüüsi tulemusena (teostatakse AP 2011 raames, kava kohaselt viiakse lõpule 2012. aasta keskel). Lisaks kirjeldatakse eelanalüüsis kõiki olemasolevaid tehnoloogilisi vahendeid (passi- ja sõrmejäljeskännerid, mobiilsed kontrolliseadmed, täisautomaatsed kontrolliseadmed), millega uus tarkvara ühendatakse.</p> <p>Juurutatav tarkvara saab olema ühilduv muude sisejulgeoleku valdkonna andmebaaside ja tarkvaraplatvormidega, millega tagatakse süsteemi efektiivne haldus ja hooldus ning soodustatakse edasisi arendusi.</p> <p>AP 2011 raames teostatakse eelanalüüs (ärianalüüs) ning valmistatakse ette analüüsi tulemusena kirjeldatud hanked. Eelanalüüsi tulemused on sisendiks AP 2012 raames väljatöötatavale tehnilisele lahendusele. Toetava taristu esimese osa hange on teostatud.</p> <p>AP 2012 raames teostatakse toetava taristu teise osa hange ja töötatakse välja uus tehniline lahendus piirikontrolliteenistusele.</p>
Eeldatavad toetuse saajad	<p>Selles projektis on toetuse saaja siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega.</p>
Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina	<p>Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu ja piirikontrolli infosüsteemi tarkvara ja andmebaasi platvormi vahetuse projektiga seotud julgeolekukaalutlustel. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega, mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja riiklik pädev asutus sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on toetuslepingute jaoks rakenduseeskirjades ette nähtud. Lepingud</p>

	<p>koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanter ja PPA juht.</p>
<p>Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad</p>	<p>Oodatavad tulemused mitmeaastase meetme rakendamise lõpul:</p> <p>Kasutuses on kaasaegne ja töökindlam piirikontrolli tarkvara koos toetava taristuga (sh riistvara) ning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tagatud on vajalike päringute tegemine asjaomastest EL-i süsteemidest ja riiklikest andmebaasidest (täielik loetelu andmebaasidest, mis uue süsteemiga liidestatakse, määratakse kindlaks eelanalüüsi tulemusena (teostatakse AP 2011 raames)); - uus tarkvara ühendatakse olemasolevate tehniliste vahenditega (nt passi- ja sõrmejäljeskännerid, mobiilsed kontrolliseadmed); - uus tarkvara on ühilduv muude sisejulgeoleku valdkonna andmebaasi- ja tarkvaraplatvormidega. <p>Oodatavad tulemused pärast projekti elluviimist 2012. aasta programmi raames²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - välja on töötatud uus tehniline lahendus piirkontrolliteenistusele, võttes arvesse eelanalüüsi tulemustest saadud sisendeid; - teostatakse toetava taristu teise osa hange (nagu 2011. aasta programmis kirjeldatud, alustatakse taristu hankega AP 2011 raames, ent kuna eelarve on piiratud, viiakse hankemenetlused täielikult läbi 2012. aasta programmi raames). <p>Mitmeaastase projekti raames loodava taristu hange on hinnanguline, sest veel ei ole võimalik täpselt määratleda, millised osad millise aastaprogrammi raames hangitakse. See sõltub eelanalüüsist, mis tuleb veel teostada, ja AP 2011 raames teostatavast taristu esimese osa hankest).</p> <p>Meie ligikaudne prognoos on järgmine: 1 VMware vCenter litsents ja 20 Tomcat SpringSource litsentsi (mõlemad üheaastase toetusega), 10 serverit, 10 Appdynamics litsentsi.</p> <p>Samuti tuleb uuendada ka toetava taristu uut võrgustikku ja turvaelemente. Hinnanguliselt võib võrgustiku uuendamise lahendus hõlmata umbes nelja keske andmekeskuse tulemüüri, ühte piirikontrolli infosüsteemi kaugpääsulahendust ja kahte 10Gbps moodulit andmekeskuse tuuma uuendamiseks.</p> <p>Prognoosid võivad pärast eelanalüüsi ja riigihanke reaalseid tulemusi muutuda. Kõik tegelikud tulemused esitatakse Euroopa Komisjonile aruannetes.</p>
<p>EL-i rahastamise nähtavus</p>	<p>Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. <u>Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid</u>, mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse.</p>

² Vt joonealune märkus nr 1 lk 9.

	VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.
Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest	<p>Võimalusel ja vajadusel võib varem rahastatud projektide* tulemused (IT-süsteemid) uuele andmebaasi- ja tarkvaraplatvormile üle viia.</p> <p>* 1. Schengeni rahastust finantseeritud projekt SF61 (SIS II rakendamine ja VIS-i integreerimine piirivalve vastutusalas) (toetuse saaja Politsei- ja Piirivalveamet); 2. VPF-ist (AP 2007) rahastatud projekt 2007-8 (Piirkontrolli infosüsteemi ettevalmistamine SIS II-ga liidestamiseks) (toetuse saaja Politsei- ja Piirivalveamet); 3. Pilootprojekt „Viisainfosüsteemi ja Entry-Exit funktsionaalsuse kasutamine”, Välispiirifondi ühenduse meede 2008 (Eesti osaleb selles projektipartnerina).</p> <p>Nimetatud tarkvara uuele platvormile üleviimise võimalikkust ja vajalikkust hinnatakse eelanalüüsi käigus.</p>
Finantsteave	<p>Tegevus on kavandatud mitmeaastasena, kusjuures 2012. aasta programmi raames kavandatud summa on 787 647,16 eurot, millest EL-i toetus moodustab 590 735,37 eurot (75 %).</p> <p>Selle mitmeaastase projekti hinnanguline kogumaksumus on 1 331 709 eurot, millest EL panus moodustab 75%. Praeguses etapis on arvutus vaid ligikaudne, sest see sõltub läbiviidavatest hangetest ning seda ei ole võimalik täpsemalt ette näha. Täpsem finantsteave selgub viimases aastaprogrammis, mille raames seda mitmeaastast tegevust läbi viiakse (2013).</p>
Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale	Prioriteet 1 (kontroll ja seire/süsteemid (IKT)). Meede panustab ka prioriteetide 2 (EUROSUR-i riiklikud komponendid) ja 4 (vajalike IT-süsteemide loomine) elluviimisele.

3.2 Teise meetme rakendamise meetmed

Meede 3.2.1 Mereseire infosüsteemi II etapi rakendamine

Meede on kavandatud mitmeaastasena ning see viiakse ellu aastaprogrammide 2011, 2012 ja 2013 raames, arvestades põhiõigusakti artikli 16 lõikes 6 sätestatud kolmeaastast piirangut.

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Nagu 2011. aasta programmis kirjeldatud, on selle mitmeaastase meetme eesmärgiks viia lõpule mereseire infosüsteemi (MSIS) II etapp, mis hõlmab transmissioonivõrgu uuendamist ja täiendamist ning video- ja soojuskaamerate hankimist ja MSIS-iga integreerimist.</p> <p>MSIS täiendab patrullivaid piirivalvealuseid ja -lennukeid ning annab seega ülevaate merealadest.</p>
---------------------------------	--

	<p>Kui meede on ellu viidud, on merel olevad objektid visuaalselt identifitseeritavad, mis tagab selle, et Eesti vetesse sisenevad ja sealt väljuvad alused läbivad nõutava piirikontrolli ning neid kontrollitakse vastavalt kehtestatud eeskirjadele.</p> <p>Meede on kavandatud mitmeaastasena. AP 2011 raames on peaeesmärgiks transimissioonivõrgu uuendamine. Samuti alustatakse hankemenetlust seadmete ostmiseks, et luua andmesidevõrgu sõlmpunkt ja olenevalt rahalistest võimalustest saavad seadmed (osaliselt) ostetud.</p> <p>AP 2012 raames viiakse lõpule seadmete hange andmesidevõrgu sõlmpunkti loomiseks. Täpsed summad, mis tuleb AP 2012 raames selleks hankeks eraldada, selguvad hankemenetluse tulemustest, mida ei ole käesoleva aastaprogrammi koostamise hetkeks veel läbi viidud. AP 2012 peamine eesmärk on viia läbi hankemenetlus video- ja soojuskaamerate ostmiseks ja esimeste kaamerate tarneks.</p>
Eeldatavad toetuse saajad	Selle projekti toetuse saaja on siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega.
Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina	Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu ja mereseire infosüsteemi II etapi rakendamise projektiga seotud julgeolekukaalutlustel. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega, mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja riiklik pädev asutus sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on toetuslepingute jaoks ette nähtud rakenduseeskirjades. Lepingud koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanter ja PPA juht.
Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad	<p>Oodatavad tulemused pärast mitmeaastase meetme elluviimist:</p> <p>Rannikuvalvesüsteemi olulisimatesse seirepunktidesse paigaldatakse seirekaamerad (kaamerate arv ja asukohad määratakse vastavalt tööanalüüsi tulemustele), võimalusega paigaldada edaspidi täiendavaid seirekaameraid teistesse asukohtadesse.</p> <p>Territoriaal- ja sisevetel navigeerivad alused on hangitud seirekaamerate abil visuaalselt identifitseeritavad ning Eesti vetesse sisenevad ja sealt väljuvad alused läbivad nõutava piirikontrolli vastavalt kehtestatud eeskirjadele.</p> <p>Oodatavad tulemused pärast projekti elluviimist 2012. aasta programmi</p>

	<p>raames³:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. seadmed andmesidevõrgu sõlmpunkti loomiseks on kohale toimetatud. Hinnanguliselt tuleb selleks hankida umbes 28 andmeedastusühendust. Sellega paraneb andmeedastus seirekohtade ja seirekeskuste vahel. 2. video- ja soojuskaamerate hankemenetlus on läbi viidud, esimesed kaamerad on kohale toimetatud ja maksed tehtud. Hinnanguliselt hangitakse umbes 25 seirekaamerat (kaamerate lõplik arv sõltub hankehinnast, mis ei ole aastaprogrammi koostamise ajal veel teada).
EL-i rahastamise nähtavus	<p>Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. <u>Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid</u>, mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse. VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.</p>
Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest	<p>Kirjeldatud meede täiendab projekti „Mereseire infosüsteemi transmissioonivõrgu II etapi juurutamine”, mis viidi ellu Schengeni rahastu programmist (SF-29). Käesolev meede täiendab SF projekti selles osas, et suurendatakse andmemahutu, mida saab transmissioonivõrgu kanalite kaudu edastada.</p>
Finantsteave	<p>Meede on kavandatud mitmeaastasena, kusjuures 2012. aasta programmi raames kavandatud summa on 883 259,14 eurot, millest EL-i toetus moodustab 530 809,86 eurot (60,10 %).</p>
Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale	<p>Prioriteet 2 (süsteemid (IKT ja seiresüsteemid), seadmed tegevuseks) Samuti prioriteet 1 (taristu, süsteemid (IKT))</p>

Meede 3.2.2 Eesti välispiiri seire- ja valvetechnika uuendamine ja kaasajastamine koos infrastruktuuri täiustamisega

Mõned selle meetme projektid on kavandatud mitmeaastasena ning nende elluviimisel võetakse arvesse põhiõigusakti artikli 16 lõikes 6 sätestatud kolmeaastast piirangut.

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Meetme eesmärgiks on eelkõige 2012. aasta programmi raames Eesti-Venemaa piiril (Euroopa Liidu välispiiril) olevate seireseadmete uuendamine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kulgu seiresüsteemi renoveerimine idapoolsel välispiiril; 2. Peipsi järve integreeritud seiresüsteemi renoveerimise jätkamine (alustatud AP 2011 raames).
---------------------------------	--

³ Vt joonealune märkus nr 1 lk 9.

	<p>Kulgu seiresüsteemi renoveerimisel on kavas välja vahetada järgmised nüüdseks vananenud ja kulunud seireseadmed: radar, soojus- ja seirekaamerad, signaalitöötlus- ja ülekandeseadmed, elektrivarustussüsteem ja muud asjaomased taristu osad.</p> <p>Nagu 2011. aasta programmis kirjeldatud, kätkeb Peipsi järve integreeritud seiresüsteemi renoveerimine Eesti-Venemaa piiril kolme radari väljavahetamist, kahe soojuskaamera ostmist ja taristu renoveerimist (radaritornid, transmissioonivõrk jms).</p> <p>Meede on kooskõlas siseministeeriumi valitsemisala arengukavaga.</p>
Eeldatavad toetuse saajad	Selles projektis on toetuse saaja siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega.
Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina	Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina PPA <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu ja välispiiri seire- ja valvetechnika uuendamise ja kaasajastamise projektiga seotud julgeolekukaalutlustel. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega (PPA), mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja PPA sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on toetuslepingute jaoks ette nähtud rakenduseeskirjades. Lepingud koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanter ja PPA juht.
Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad	<p>Oodatavad tulemused pärast mitmeaastase meetme elluviimist:</p> <p>EL-i idapiiril (Eesti-Venemaa piiril) asuv Kulgu seiresüsteem on renoveeritud. Sellega on tagatud ja suurendatud Kulgu seiresüsteemi seirevõimekus võrreldes renoveerimiseelse olukorraga.</p> <p>Peipsi järve integreeritud seiresüsteemi renoveerimise käigus vahetatakse välja kolm radarit, ostetakse kaks soojuskaamerat ja renoveeritakse taristu (radaritornid, andmeedastus jms).</p> <p>Uuendatud seiresüsteem Eesti-Venemaa piiril (EL-i välispiiril) suurendab tehniliselt jälgitavat ala ning tagab välispiiri valve edasise jätkusuutlikkuse nendel piirilõikudel.</p> <p>Oodatavad tulemused pärast projekti(de) elluviimist 2012. aasta programmi raames:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. amortiseerunud radar, soojuskaamera ja seirekaamera, signaalitöötlus- ja ülekandeseadmed, elektrivarustussüsteem ja muud Kulgu seiresüsteemi taristu asjaomased osad on uute, kaasaegsete ja tõhusamate seadmete vastu välja vahetatud;

	2. Peipsi järve integreeritud seiresüsteemi renoveerimine jätkub (st üks või enam lepingulist osamakset on tehtud). See projekt viiakse lõpule järgmise aastaprogrammi raames.
EL-i rahastamise nähtavus	Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. <u>Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid</u> , mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse. VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.
Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest	Tuleb tagada ühilduvus järgmiste projektide tulemustega: <ul style="list-style-type: none"> - VPF-i 2007. aasta programmi projektide 2007-5, 2007-6 ja 2007-7 hangitud süsteemid ja seadmed (Lämmijärve integreeritud seiresüsteem, Kulje lahe videoseiresüsteem); - Schengen Facility 2005.-2007. aasta projekt SF-6 (Eesti-Venemaa piiri (Euroopa Liidu välispiiri) seiresüsteemi tarkvara ja riistvara uuendamine); - Schengen Facility 2005.-2007. aasta projekt SF-12 (info edastamine Smolnitsa radari asukohast juhtimiskeskusesse); - Schengen Facility 2005.-2007. aasta projekt SF-13 (elektroonilised seiresüsteemid ja muud seadmed piirivalve töhustamiseks Eesti-Venemaa piiril); - Schengen Facility 2006.-2007. aasta projekt SF-30 (uue vaatlustorni ehitamine koos asjakohase tehnikaga).
Finantsteave	2012. aasta programmi raames on meetme kavandatud maksumus 3 253 579,18 eurot, millest EL-i toetus moodustab 2 440 184,38 eurot (75 %). Lõplik eraldis selleks mitmeaastaseks meetmeks täpsustub viimases aastaprogrammis (2013).
Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale	Prioriteet 2 (taristu, seadmed, süsteemid (IKT- ja seiresüsteemid)). NB! MAP-is kirjeldati seda meetet esimese prioriteedi all, kuid tuginedes pärast MAP-i koostamist saadud teadmistele ja kogemustele võib öelda, et see meede on otseselt seotud EUROSUR-i riiklike komponentidega ja tuleks seega liigitada teise prioriteedi alla (MAP-i koostamise etapis ei olnud selgelt määratletud, millistest komponentidest EUROSUR koosneb).

3.3 Kolmanda prioriteedi rakendamise meetmed

Ei ole 2012. aasta programmi raames kohaldatav.

3.4 Neljanda prioriteedi rakendamise meetmed

Meede 3.4.1 SIS II rakendamine

Meede on kavandatud mitmeaastasena ning viiakse ellu 2011. ja 2012. aasta programmide raames, võttes arvesse põhiõigusakti artikli 16 lõikes 6 sätestatud kolmeaastast piirangut.

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Eesti SIS kesksüsteemi (E-SIS), SIRENE töövoosüsteemi ning nendega seotud asutusesiseste infosüsteemide uuendamine ja käivitamine seoses infovahetusega SIS II raames. Vajaliku taristu ja riistvara hankimine. Süsteemide testimine koostöös Euroopa Komisjoniga.</p> <p>Selle mitmeaastase meetme tulemusena on võimalik töödelda SIS II andmeid (andmete sisestamine, vahetamine, päringud) vastavalt Euroopa Komisjoni kinnitatud SIS II rakendamise ajakavale.</p> <p>Uusi infosüsteeme ei looda, vaid olemasolevaid arendatakse ja täiustatakse, et need vastaksid SIS II nõuetele.</p> <p>Eelmise aastaprogrammi (AP 2011) raames uuendatakse SIS II meetmete rakendamiseks vajalikke servereid ja viiakse läbi vastavasisulised koolitused. Töötatakse välja SIRENE tarkvara SIS II/SIRENE 2012 globaalse testimise teostamiseks.</p> <p>Käesoleva aastaprogrammi raames modifitseeritakse/uuendatakse Politsei- ja Piirivalveameti siseriiklikke infosüsteeme SIS II meetmete rakendamiseks. Vastavalt SIS II uutele nõuetele muudetakse umbes 20 erinevat IT-automatiseeritud teenust. Neid teenuseid kasutab Eesti Politsei- ja Piirivalveamet (kes vastutab riigipiiri valvamise ja piirirežiimi tagamise eest). Siinses kontekstis tähendavad „teenused“ ka andmebaase, tarkvararakendusi ja kasutajaliideseid. On võimalik, et vaja on arendada ka taristut (sh litsentsid).</p>
Eeldatavad toetuse saajad	<p>Selles projektis on toetuse saaja siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega.</p>
Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina	<p>Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu ja SIS II käivitamise projektiga seotud julgeolekukaalutlustel. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega, mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja riiklik pädev asutus sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on toetuslepingute jaoks ette nähtud rakenduseeskirjades. Lepingud koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanstler ja PPA juht.</p>
Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad	<p>Oodatavad tulemused pärast mitmeaastase projekti lõppu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti riiklik SIS on uuendatud ja võimeline vahetama andmeid Euroopa SIS II kesksüsteemiga (andmete sisestus, vahetus ja päringud). 2. SIRENE büroo infosüsteem on uuendatud ja võimeline vahetama andmeid SIS II formaadis ning SIS II-ga seotud funktsionaalsus on rakendatud. 3. Kasutatav riistvaraplattform on uuendatud ja võimeline

	<p>vahendama asjakohast hulka päringuid.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Kõigil Eesti asjaomastel asutustel on võimalik saada õigeaegselt vajalikku SIS II infot ja vahendada vastavasisulist Eesti infot teistele Schengeni liikmesriikidele. 5. Politsei, piirivalve ja teiste asjaomaste asutuste töö jätkuvalt kõrge kvaliteet, millega tagatakse tõhusam tegevus võitluses ebaseadusliku immigratsiooni ja rahvusvahelise kuritegevuse vastu. <p>Kuigi kirjeldatud tulemused on suuresti sarnased 2007. aasta programmis kirjeldatud tulemustega, ei ole AP 2011 ja AP 2012 raames elluviidavad tegevused samad, vaid eelnevate jätkutegevused. See on seotud asjaoluga, et SIS II globaalse kesksüsteemi töölerakendamisega ei jõutud AP 2007 raames lõpule ning nõudeid on sellest ajast saadik täpsustatud.</p> <p>2012. aasta⁴ indikaatorid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Politsei- ja Piirivalve asjaomaseid infosüsteeme modifitseeritakse/uuendatakse SIS II meetmete rakendamiseks; 2. kõigil Eesti asjaomastel asutustel on võimalik saada õigeaegselt vajalikku SIS II infot ja vahendada vastavasisulist Eesti infot teistele Schengeni liikmesriikidele.
<p>EL-i rahastamise nähtavus</p>	<p>Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. <u>Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid</u>, mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse. VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.</p>
<p>Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2006. aastal kasutati SIS II kesksüsteemi ja SIRENE töövoosüsteemi jaoks vajaliku riistvara hankimiseks 5 123 475 euro väärtuses Schengen Facility vahendeid. Käesoleva meetme rakendamisega saab vananenud riistvara uuendada (toetuse saaja oli Eesti Politsei- ja Piirivalveamet). - 2009. aastal kasutati E-SIS süsteemi ja SIRENE töövoosüsteemi arendamiseks 335 536 euro väärtuses VPF-i (AP 2007) vahendeid. 124 628 eurot kasutati piirivalve infosüsteemi arendamiseks (toetuse saaja oli Eesti Politsei- ja Piirivalveamet). - 2010. aastal eraldati Euroopa Regionaalarengu Fondist („Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava“ prioriteetne suund „Infoühiskonna edendamine“) andmete kogumise ja vahetamise arendamiseks vastavalt ICD 3.0-le 485 735 eurot. <p>Lisaks nendele võib Eesti taotleda toetust VPF-i ühenduse meetmest – SIS II erakorraline toetus – SIS II projekti elluviimiseks ja seeläbi Euroopa Komisjoni ootuste täitmiseks.</p>

⁴ Vt joonealust märkust nr 1 lk 9.

Finantsteave	Meede on kavandatud mitmeaastasena, kusjuures 2012. aasta programmi raames prognoositud summa on 1 049 749,12 eurot, millest EL-i toetus moodustab 479 337,36 eurot (45,66 %).
Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale	Prioriteet 4 (SIS).

3.5 Viienda prioriteedi rakendamise meetmed

Meede 3.5.1 Piirivalveametnike koolitamine

Meetme eesmärk ja ulatus	<p>Selle meetme peamine rakendusala on sarnane 2011. aasta programmis kirjeldatule: meede hõlmab piirivalveametnike koolitamist, et anda neile teadmisi Euroopa Liidu õigustiku ühese tõlgendamise ja rakendamise kohta. Nagu sätestatud Schengeni piirieskirjades (artikli 15 lõige 1), on liikmesriigid kohustatud tagama, et piirivalvurid on oma erialale spetsialiseerunud ja nõuetekohase väljaõppega professionaalid, ning piirivalvureid tuleb julgustada õppima keeli, eelkõige neid, mida neil oma tööülesannete täitmiseks tarvis läheb.</p> <p>Ametnike koolitused peavad vastama EL-is kehtestatud tingimustele ja võimaldama rakendada uusi piirikontrolli meetmeid. Selleks korraldatakse ametnikele, kes pole saanud vastavat koolitust juba varem, ja ametnikele, kes vajavad seoses uute piirikontrolli meetmete rakendamisega täiendavat ettevalmistust, üldkutsealaseid ja erikoolitusi.</p> <p>Sel eesmärgil korraldatakse piirivalveametnikele vastavasisulisi koolitusi.</p> <p>Koolituse meede viidi esmakordselt sisse 2011. aasta programmi raames. Kuna tegelikud vajadused on suuremad, kui AP 2011 eelarve võimaldas, jätkatakse seda tegevust 2012. aasta programmi raames.</p> <p>Selle meetme raames ettenähtavad võimalikud koolitused hõlmavad näiteks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - piirivalve juhtimise infosüsteemi lõppkasutajate koolitus; - intervjuude läbiviimine; - dokumentide kontroll; - profileerimine; - keeleõpe. <p>Seoses AP 2011 raames läbiviidavate koolitustegevustega tagatakse, et erinevate programmide vahel ei toimu topelt- või ristfinantseerimist.</p>
Eeldatavad toetuse saajad	Selles projektis on toetuse saaja siseministeerium (VVO) kui vastutav asutus, mis tegutseb rakendusorganina. VA viib projektid ellu koos selle valdkonna eest vastutava riikliku pädeva asutusega.

<p>Põhjendus projektide puhul, mida rakendab vahetult vastutav ametiasutus, kes tegutseb rakendusorganina</p>	<p>Vastutav asutus (siseministeeriumi välisvahendite osakond) tegutseb rakendusorganina PPA <i>de jure</i> monopoolse seisundi tõttu. VVO viib projektid ellu koostöös asjaomase riikliku asutusega (PPA), mis on selleks pädev lähtuvalt oma tehnilistest teadmistest, kitsast spetsialiseerumisest ja haldusvolitustest. Vastutav asutus ja PPA sõlmivad vastavasisulise lepingu (mis on samaväärne toetuslepinguga), nagu on ette nähtud rakenduseeskirjades. See leping sisaldab kõiki vajalikke sätteid, mis on toetuslepingute jaoks ette nähtud rakenduseeskirjades. Lepingud koostab VVO tihedas koostöös SM-i õigusosakonnaga ning varahaldus- ja hankepoliitika osakonnaga ning neile kirjutavad alla SM-i sisejulgeolekupoliitika asekanstler ja PPA juht.</p>
<p>Oodatavad kvantifitseeritud tulemused ja kasutatavad näitajad</p>	<p>Selle meetme tulemusena töötavad Eesti valvataval EL-i välispiiril koolitatud ja professionaalsed piirivalveametnikud.</p> <p>Näiteid plaanitavate koolituste kohta koos hinnangulise koolitatavate arvuga aastas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profileerimine, umbes 60 ametnikku; - intervjuude läbiviimine, umbes 60 ametnikku; - erialane võõrkeelte õpe (inglise, vene), umbes 90 ametnikku; - piirivalve juhtimise infosüsteemi lõppkasutajate koolitus, umbes 150 ametnikku. <p>Konkreetsed koolituste valdkonnad ja koolitatavate ametnike arv sõltuvad piirikontrolli teostamise eest vastutavate PPA (kohalike) struktuuriüksuste vajadustest ja võimalustest.</p>
<p>EL-i rahastamise nähtavus</p>	<p>Kõiki projektitaotluse esitajaid ja toetuse saajaid informeeritakse VPF-i kaasrahastamisest. <u>Siseministeeriumi ja riikliku pädeva asutuse vahel sõlmitavad lepingud sisaldavad konkreetseid sätteid</u>, mille kohaselt toetusesaajad peavad tagama VPF-i kaasrahastamise nähtavuse. VVO jälgib projektide elluviimist ja viib sel eesmärgil vähemalt ühe korra projekti ajal läbi kohapealse kontrolli.</p>
<p>Vajaduse korral vastastikune täiendavus sarnaste meetmetega, mida rahastatakse EL-i teistest vahenditest</p>	<p>2006. aastal viidi Schengen Facility vahenditega (SF 57 ja 58) ellu kaks koolitusprojekti. Piirivalveametnikele õpetati ametialast inglise ja vene keelt, intervjuerimistehnikaid ja dokumentide kontrollimist. Käesolev meede on suunatud peamiselt nende ametnike koolitamisele, kes pole saanud vastavat koolitust juba varem, ja ametnikele, kes vajavad täiendavat ettevalmistust seoses uute piirikontrolli meetmete rakendamisega.</p> <p>Eestil oli koolitusmeede ka VPF-i 2011. aasta programmi raames. Tagatud on toepeltoetuse puudumine nende projektide vahel.</p>
<p>Finantsteave</p>	<p>Projekti hinnanguline maksumus on 45 867,47 eurot, millest EL-i toetus moodustab 34 400,60 eurot (75 %).</p>
<p>Meetme liigitamine vastavalt fondi tüpoloogiale</p>	<p>Prioriteet 5 (koolitus)</p>

4. TEHNILINE ABI

Kuna tehnilise abi (TA) kasutamise kohta tehakse täpne ja üksikasjalik otsus programmi elluviimise ajal (vajaduse tekkimisel), on 2012. aasta programmis esitatud informatsioon üldisem ja võib hõlmata meetmeid, mida tegelikkuses ei kaeta, kuid mille kulude katmise võimalus tehnilisest abist on vajadusel ette nähtud. Samuti võidakse kanda muid TA kulusid, mida ei ole programmis kirjeldatud, ent mis on kooskõlas abikõlblikkuse eeskirjadega.

4.1 Tehnilise abi eesmärk

TA eesmärk on lihtsustada VPF-i programmi rakendamist, varustades taotlejaid ja projekti koordineerijaid piisavalt vajaliku informatsiooniga ning pakkudes tuge, mis tagaks programmi kvaliteedi ja järjepidevuse. TA-d kasutatakse määratud asutuste (vastutav, auditeeriv ja sertifitseeriv asutus) fondi rakendamisega seotud kulutuste katmiseks.

Määratud asutuste **palgatud töötajatele** on vaja maksta palka. Kuna auditeerivad ja sertifitseerivad asutused on kõigi kolme solidaarsusfondi (VPF, EPF III, TF) puhul samad ning samuti kinnitab maksetaotlused kõigi kolme fondi puhul sama raamatupidamisspetsialist, kasutatakse TA-d kõigi mainitud fondide puhul koos. Kõik VPF-i raames osajaga töötavad töötajad täidavad tööajatabeli, milles näidatakse ära VPF-i projektidele kulutatud aeg ja muudele töökohustustele kulutatud aeg.

Sellest tulenevalt võib olla vajadus **korraldada** eespool mainitud lisatöötajate jaoks **töökohad ja töövahendid (nt arvutiseadmed ja arvutitega seotud kulumaterjalid, mööbel)**.

Mis puutub tööjõukuludesse, siis võib tekkida vajadus tasuda Euroopa Komisjoni poolt TA jaoks eraldatud vahenditest ka **auditeerimiskulud** (kui auditi teenus ostetakse sisse väljast) **ja/või hindamiskulud**⁵ (kui programmi hindamise teenused ostetakse sisse väljast).

TA-d kasutatakse, kui määratud asutus teostab projektide elluviimise jälgimise, auditeerimise või sertifitseerimismenetluste läbiviimise käigus **kohapealseid kontrole**. Kuna toetusesaajad ja projekti objektid võivad asuda väljaspool Tallinna, paiknedes mõnes teises Eesti kohas, võib TA arvelt katta Eesti-sisesed auto- või ühistranspordi **sõidukulud**.

Samuti kaetakse TA arvelt **erinevatel kohtumistel osalemise** kulud (nagu näiteks SOLID Komitee koosolekud ja erinevad Euroopa Komisjoni korraldatavad töötod). Siseriiklike või välislähetuste korral tasutakse TA-st **päevarahad**.

⁵ Kuna sisejulgeoleku ja välispiiride valvamise valdkonna ekspertide arv on Eestis üsna väike ja võib ette tulla olukord, kus kõik olemasolevad eksperdid on kaasatud projektitaotlustesse partneritena või on ise lõplikud toetuse saajad, võib tekkida vajadus katta ekspertide *ad hoc* projektide hindamiseks värbamise kulud väljastpoolt siseministeeriumi. Seetõttu vajatakse tehnilist abi personalikulude tasumiseks programmi hindamisse kaasatud ekspertidele.

TA vahendeid kasutatakse erinevate dokumentide **tõlkimiseks** eesti keelde ja eesti keelest inglise keelde.

Samuti on tähtis VPF-i vahendeid haldavaid **töötajaid koolitada**, et neil oleksid kõigiti head projektijuhtimise, projektide hindamise, jälgimise ja raamatupidamise, puudustest teatamise jms oskused. Selleks kasutatakse TA vahendeid.

TA-d kasutatakse ka **ELi toetuse nähtavuse** reeglite rakendamiseks. Teavitussürituste korraldamisel (nt kohtumised lõplike toetuse saajatega) kaetakse rakenduseeskirjade kohaselt abikõlblikud kohtumiste kulud samuti TA vahendite arvelt. TA arvelt rahastatakse ka kõik pressiteated või vastavateemalised artiklid kommertsajakirjanduses.

4.2 Kustutatud

4.3 EL-i rahastamise nähtavus

Kõigi siseministeeriumi koostatavate materjalide juures (juhendid, taotlusvormid, reklaammaterjalid, teabelehed jms) kasutatakse EL-i logo ning lisatakse märke VPF-i kaasrahastuse kohta. Samuti paigaldatakse EL-i logo tehnilise abi vahendite abil soetatud seadmetele ja varustusele. Teavitustegevuses (pressiteadetes jms) märgitakse ära VPF-i kaasrahastus.

Et täita VPF-i rakenduseeskirjade artikli 33 lõike 2 punkti a nõuded, avaldab VA teate MAP-i ja aastaprogrammide käivitamise kohta siseministeeriumi kodulehel (www.siseministeerium.ee). Samuti avaldatakse kodulehel teave aastaprogrammi saavutuste kohta (vahendite kasutamise tulemused ja viisid). Iga aastaprogrammi osas korraldatakse lõplikele toetuse saajatele asjakohased teavitussüritused.

5. RAHASTAMISKAVA PROJEKT

Vastavalt põhiõigusakti artikli 16 lõikele 4, kuna Eesti saab vahendeid ka Ühtekuuluvusfondist, suurendatakse Euroopa Liidu toetust 75 protsendini tegevuse kohta.

Euroopa Komisjon on muutnud rahaliste vahendite jaotust liikmesriikide vahel ning kogueraldis Eestile on vähenenud 853 080 euro võrra, võrreldes MAP-is heaks kiidetud eraldisega. Seega tuli fondist kaasrahastatavad tegevused läbi vaadata ja mõningal määral oli võimalik riiklikku kaasrahastust suurendada. Ent käesolevaks aastaprogrammiks eraldatud kogusumma on oodatust siiski oluliselt väiksem.

Rahastamiskava projekt on esitatud järgmisel leheküljel.

Aastaprogramm - rahastamiskava projekt

Tabel 1 – ülevaade

Liikmesriik: EESTI								
Aastaprogramm: 2012								
Fond: VÄLISPIIRIFOND								
(Kõik arvanded on eurodes)	Prio-ri-teet	Konk-reetne prio-ri-teet	Ühenduse toetus (a)	Avakõn-neraldis (b)	Era-sektor i eraldis (c)	KOKKU	% EÜ	Osa kogu-summas
						(d=a+b+c)	(e=a/d)	(d/d kokku)
Meede 1: Hõljuki hankimine	1		685 452,43	228 484,15	0,00	913 936,58	75,00	12,99
Meede 2: Piirikontrolli infosüsteemi tarkvara ja andmebaasi platvormi vahetus	1		590 735,37	196 911,79	0,00	787 647,16	75,00	11,20
Meede 3: Mereseire infosüsteemi II etapi rakendamine	2	2	530 809,86	352 449,28	0,00	883 259,14	60,10	12,56
Meede 4: Eesti välispiiri seire- ja valvetechnika uuendamine ja kaasajastamine koos infrastruktuuri täiustamisega	2	3	2 440 184,38	813 394,80	0,00	3 253 579,18	75,00	46,25
Meede 5: SIS II rakendamine	4	1	479 337,36	570 411,76	0,00	1 049 749,12	45,66	14,92
Meede 6: Piirivalveametnike koolitamine	5		34 400,60	11 466,87	0,00	45 867,47	75,00	0,65
Tehniline abi			100 000,00	0,00	0,00	100 000,00	100,00	1,42
Muud tegevused			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KOKKU			4 860 920,00	2 173 118,65	0,00	7 034 038,65	69,11%	100,00

Tarmo Türkson
Kantsler